

Số: 20 /HD-TTCKTN

Bắc Trà My, ngày 31 tháng 12 năm 2019

HƯỚNG DẪN

Tăng cường một số biện pháp kỹ thuật tổng hợp về an toàn sinh học trong chăn nuôi lợn để phòng, chống bệnh Dịch tả lợn Châu Phi

Thực hiện Hướng dẫn số 2364/HĐ-SNN&PTNT ngày 26 tháng 12 năm 2019 của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Quảng Nam về việc Hướng dẫn tăng cường một số biện pháp kỹ thuật tổng hợp về an toàn sinh học trong chăn nuôi lợn để phòng, chống bệnh Dịch tả lợn Châu phi.

Để phòng, chống dịch bệnh Dịch tả lợn Châu Phi (DTLCP) trên địa bàn huyện, Trung tâm Kỹ thuật Nông nghiệp huyện Bắc Trà My khuyến cáo một số biện pháp kỹ thuật tổng hợp về an toàn sinh học (ATSH) trong chăn nuôi lợn để phòng, chống bệnh DTLCP như sau:

1. Nguyên tắc thực hiện ATSH trong cơ sở chăn nuôi lợn:

Phải thực hiện đầy đủ 3 nguyên tắc: cách ly, làm sạch và khử trùng.

a) **Cách ly:** Để ngăn chặn các tác nhân gây bệnh (mầm bệnh) bên ngoài xâm nhập vào cơ sở chăn nuôi lợn và từ cơ sở chăn nuôi lợn ra môi trường.

Việc cách ly là dựng và duy trì hàng rào ngăn cách (che bạt, lưới, bao vây kín ô chuồng) hoặc các quy định (tách biệt, thời gian trống chuồng, thay giày dép, áo quần...) nhằm ngăn chặn động vật bị nhiễm bệnh, côn trùng và vật chủ trung gian khác truyền bệnh hoặc các vật dụng, trang thiết bị, dụng cụ bị ô nhiễm xâm nhập vào khu vực chăn nuôi và ngược lại. Khi cách ly tốt sẽ có khả năng ngăn chặn được hầu hết sự lây nhiễm.

b) **Làm sạch:** Để loại bỏ tất cả các chất bẩn và chất hữu cơ chứa tác nhân gây bệnh bám trên bề mặt các dụng cụ, thiết bị, sàn, nền chuồng...

Việc vệ sinh làm sạch đúng cách sẽ có khả năng loại bỏ đến 80% các tác nhân gây bệnh.

c) **Khử trùng:** Để tiêu diệt các tác nhân gây bệnh còn lại sau khi đã tiến hành vệ sinh làm sạch.

Việc khử trùng chỉ đạt được hiệu quả sau khi đã làm vệ sinh tốt và đảm bảo sự phù hợp của hóa chất khử trùng, tỷ lệ pha, sử dụng đúng cách. Đảm bảo thời gian tiếp xúc chất khử trùng với bề mặt cần khử trùng tối thiểu 30 phút.

2. Đối với chăn nuôi theo mô trại:

Áp dụng theo quy chuẩn kỹ thuật quốc gia điều kiện trại chăn nuôi lợn an toàn sinh học (QCVN 01-14:2010/BNNPTNT, ban hành kèm theo Thông tư số 04/2010/TT-BNNPTNT ngày 15/01/2010 của Bộ Nông nghiệp và PTNT) và các quy định hiện hành khác có liên quan.

3. Đối với chăn nuôi theo quy mô nông hộ:

a) Yêu cầu về chuồng trại:

- Chuồng nuôi phải tách biệt với nơi ở của người. Bố trí các ô chuồng để nuôi cách ly lợn mới nhập về nuôi, hoặc nuôi cách ly những con lợn khỏe mạnh có kết quả xét nghiệm âm tính để lại nuôi;
- Để thực hiện các biện pháp vệ sinh, sát trùng, tiêu độc, phòng bệnh.
- Có lối bao xung quanh chuồng nuôi và biện pháp khắc phục ngăn chặn côn trùng và vật chủ trung gian khác truyền bệnh (chuột, chim, ruồi, muỗi...)
- Tại lối ra, vào chuồng nuôi phải bố trí hố khử trùng. Có khu vực thu gom và xử lý chất thải.
- Đường thoát nước thải từ chuồng nuôi đến khu xử lý chất thải đảm bảo kín. Nước thải ô chuồng nào tách riêng ô chuồng đó, được chảy ra đường thoát nước chung để dẫn đến khu xử lý chất thải.

b) Yêu cầu về trang thiết bị chăn nuôi:

- Thiết bị, dụng cụ chứa thức ăn, nước uống phải đảm bảo không gây độc và dễ vệ sinh tẩy rửa. Các dụng cụ khác trong các chuồng trại (xô đựng nước, chổi, xẻng...) phải đảm bảo dễ vệ sinh, tẩy rửa sau mỗi lần sử dụng.
- Không sử dụng chung dụng cụ chăn nuôi giữa các ô chuồng.

c) Yêu cầu về con giống:

- Lợn nhập về nuôi phải có nguồn gốc rõ ràng, khỏe mạnh.
- Đối với lợn nhập về nuôi yêu cầu phải có kết quả xét nghiệm âm tính với vi rút DTLCP của cơ quan có thẩm quyền chẩn đoán, xét nghiệm bệnh (Phiếu trả lời kết quả xét nghiệm có giá trị trong vòng 10 ngày kể từ ngày trả lời kết quả đối với lô lợn đã đăng ký vận chuyển đến ngày lô lợn được nhập về cơ sở chăn nuôi). Kèm theo Giấy kiểm dịch của cơ quan kiểm dịch động vật nội địa nơi đi đối với trường hợp nhập từ tỉnh khác.

- Trước khi nhập đàn, thực hiện nuôi cách ly ít nhất 2 tuần.

d) Thức ăn, nước uống:

- Sử dụng thức ăn có nguồn gốc rõ ràng, không bị hỏng, mốc, còn hạn sử dụng, đảm bảo chất lượng và an toàn. Trường hợp sử dụng thức ăn tận dụng phải được xử lý **nhiệt** trước khi cho ăn.
- Không sử dụng thức ăn thừa trong máng ăn của đàn lợn ở ô chuồng này và thức ăn của đàn lợn đã bị bệnh cho đàn lợn khỏe mạnh ở ô chuồng khác ăn.
- Nguồn nước cho chăn nuôi lợn phải đảm bảo an toàn. Nên bổ sung chế phẩm sinh học trong thức ăn để tăng khả năng tiêu hóa, sức đề kháng cho lợn.

e) Chăm sóc nuôi dưỡng:

- Thực hiện chăn nuôi cùng vào - cùng ra theo thứ tự ưu tiên: dây chuồng, ô chuồng.
- Có quy trình chăn nuôi lợn phù hợp với từng loại lợn theo các giai đoạn sinh trưởng, phát triển. Thường xuyên kiểm tra, giám sát đàn lợn để phát hiện những biểu hiện bất thường nhằm xử lý kịp thời.

g) Vệ sinh chăn nuôi và kiểm soát người ngoài ra, vào chuồng nuôi:

- Hạn chế tối đa người ra, vào khu vực chuồng nuôi. Trước và sau khi vào, ra khu chăn nuôi phải thay bảo hộ lao động, sát trùng tay, nhúng ủng hoặc giày, dép vào hố khử trùng.

- Sử dụng vôi hoặc chất sát trùng tại các hố sát trùng tại cổng và lối ra vào khu chăn nuôi, chuồng nuôi; hóa chất trong hố sát trùng phải được bổ sung và thay đổi hàng ngày; cần thay đổi các loại hóa chất sát trùng khác nhau để tăng hiệu quả sát trùng.

- Định kỳ phun thuốc sát trùng xung quanh khu chăn nuôi, chuồng nuôi ít nhất 2 lần/tuần; phun thuốc sát trùng trong chuồng nuôi ít nhất một lần/tuần khi không có dịch bệnh, 2 lần/tuần khi có dịch bệnh; phun thuốc sát trùng trên lợn ít nhất 2 lần/tuần khi có dịch bệnh bằng các dung dịch sát trùng thích hợp theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Thường xuyên quét dọn chuồng trại chăn nuôi; cổng rãnh ngoài chuồng nuôi phải được khơi thông và vệ sinh ít nhất 2 lần/tháng. Máng ăn, máng uống phải được vệ sinh hàng ngày. Thiết bị, dụng cụ và phương tiện phục vụ trong chăn nuôi phải được tiêu độc khử trùng thường xuyên.

- Sau mỗi đợt nuôi phải làm vệ sinh, tiêu độc khử trùng chuồng, dụng cụ chăn nuôi và để trống chuồng ít nhất 07 ngày trước khi đưa lợn vào nuôi. Trong trường hợp chuồng bị dịch, nếu tái đàn nên để trống chuồng ít nhất 30 ngày.

h) Kiểm soát phương tiện vận chuyển, trang thiết bị, dụng cụ chăn nuôi:

- Không để các phương tiện như: xe máy, xe đạp, xe đẩy, xe thồ... vào trong khu chuồng nuôi lợn.

- Phương tiện vận chuyển trước và sau khi vào chuồng nuôi phải được khử trùng, tiêu độc. Đặc biệt, không để phương tiện vận chuyển của thương lái, phương tiện vận chuyển thức ăn đến khu vực nuôi lợn. Phương tiện vận chuyển phải dừng ở bên ngoài để vệ sinh, sát trùng, tiêu độc và sử dụng xe nội bộ của khu chuồng nuôi để vận chuyển.

- Cần có phương tiện vận chuyển chuyên dùng, trường hợp dùng chung thì phải vệ sinh, tiêu độc, khử trùng trước khi sử dụng.

i) Xử lý chất thải chăn nuôi và bảo vệ môi trường:

- Cơ sở chăn nuôi bắt buộc phải có hệ thống xử lý chất thải trong quá trình chăn nuôi.

- Chất thải được thu gom để xử lý phải để cuối dây chuồng nuôi, xa khu chuồng nuôi, xa nơi cấp nước; khô ráo, không bị ngập nước.

- Đối với chất thải rắn thông thường phải được thu gom hàng ngày và xử lý bằng vôi, hoặc hóa chất, hoặc bằng chế phẩm sinh học phù hợp. Thu gom và vận chuyển đến khu tập trung làm đồng ủ phân. Sau khi làm xong đồng ủ, cần phải có tấm che phủ bằng lá, bạt, bao tải, nylon hoặc mái lợp để giữ nhiệt, giữ ẩm tốt hơn và tránh ánh nắng chiếu trực tiếp hoặc mưa vào đồng ủ làm chết vi sinh vật.

- Đối với chất thải lỏng: Nên làm rãnh xung quanh dãy trực tiếp từ các chuồng nuôi đến hố gom bằng đường thoát riêng, tránh nước ủ phân chảy ra ngoài làm ô nhiễm môi trường. Xử lý chất thải lỏng bằng vôi bột (nồng độ 20%) hoặc các loại hóa chất khác phù hợp.

k) Quản lý dịch bệnh:

- Có quy trình phòng bệnh phù hợp từng loại lợn và thực hiện theo đúng quy trình.

- Trường hợp phát hiện lợn có biểu hiện bệnh hoặc chết không rõ nguyên nhân, phải khai báo ngay với chính quyền địa phương, nhân viên Thú y xã.

- Thực hiện cách ly con lợn mắc bệnh vào ô chuồng nuôi cách ly để có biện pháp xử lý kịp thời và thực hiện đầy đủ các quy định hiện hành về phòng, chống dịch bệnh.

- Khi xảy ra dịch (có kết quả xét nghiệm dương tính vi rút DTLCP):

+ Tiêu độc, khử trùng cả ô chuồng, dãy chuồng.

+ Tách ngay lợn khỏe mạnh (lợn nái nuôi con, lợn con theo mẹ và các loại lợn khác) ở các ô chuồng khác, che bạt, bao vây kín ô chuồng hoặc cả dãy chuồng, thực hiện lấy mẫu xét nghiệm vi rút DTLCP theo quy định hiện hành của thú y.

+ Tiêu hủy lợn mắc bệnh, lợn chết, lợn dương tính theo hướng dẫn của Thủ y.

+ Để hạn chế phát tán vi rút, không rửa ngay ô chuồng có lợn bị bệnh, tiến hành che bạt, bao vây kín, phun chất sát trùng ướt đậm gấp 2 lần bình thường liên tục 3-4 ngày, sau đó cọ rửa chuồng nuôi bằng nước sạch, tránh làm bẩn nước sang ô chuồng hoặc dãy chuồng kế bên, tiếp tục phun sát trùng 2-3 ngày.

- Kiểm soát, quản lý chặt chẽ các thiết bị, dụng cụ chăn nuôi của các ô chuồng, dãy chuồng. Bao bì, dụng cụ đựng thức ăn của đàn lợn bị dịch bệnh phải được tiêu độc, khử trùng.

- Thực hiện ghi chép và lưu giữ nhật ký chăn nuôi.

Trên cơ sở hướng dẫn này kính đề nghị UBND các xã, thị trấn, các cơ quan liên quan triển khai tuyên truyền đến các hộ chăn nuôi thực hiện nghiêm túc hướng dẫn này nhằm bảo đảm phòng, chống dịch bệnh DTLCP hiệu quả/.

Nơi nhận:

- UBND huyện (b/cáo);
- Đ/c Trần Toại – PCT UBND huyện (t/dõi, b/cáo);
- Các thành viên BCĐ phòng, chống dịch bệnh động vật huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Lê Minh Hải